

บทที่ 4

สรุปผลการทดลอง

ผลการศึกษาการนำวัสดุปรับปรุงดินบางชนิดมาใช้ในการปรับปรุงคุณสมบัติของดินนาภูมิรังและผลต่อการเติบโตของพืช สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

1. วัสดุปรับปรุงดินที่นำมาผสมกับดินนาภูมิรังโดยไม่ผสมกับยิปซัม ไม่ได้ทำให้การนำน้ำของดินแตกต่างจากดินนาภูมิรังมากนัก โดยการนำน้ำในดินจะเกิดขึ้นเร็วในระยะแรกและลดลงอย่างรวดเร็ว การนำน้ำของดินที่อิ่มตัวด้วยน้ำหลังจากคงที่แล้ว พบร่วงต่ำกว่าดินนาภูมิรังที่ใส่ยิปซัมอย่างเดียว อย่างไรก็ตามวัสดุเนื้อนหยาบซึ่งได้แก่ แกลบ ชี้เลื่อย และ ชุยมะพร้าวที่ผสมกับดินในอัตรา 6% โดยน้ำหนัก ทำให้การนำน้ำของดินต่ำกว่าที่ใส่ในอัตรา 3% โดยน้ำหนัก ส่วนการใส่วัสดุเนื้อละเอียดไม่ช่วยให้การนำน้ำดีขึ้น คือ ให้ค่าไกล์เคียงกับการนำน้ำในดินนาภูมิรัง คือประมาณ 0.4 เซนติเมตรต่อวัน การใช้สารโพลิเมอร์ (PAM) ที่ผสมกับดินและทำให้ดินเป็นเม็ดสามารถทำให้การนำน้ำของดินไกล์เคียงกับการใส่วัสดุหยาบอัตรา 3% โดยน้ำหนัก แต่เมื่อมีการใช้วัสดุปรับปรุงดินร่วมกับยิปซัม ปรากฏว่า การนำน้ำของดินเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดการทดลอง และการนำน้ำเพิ่มขึ้นกว่าดินที่ใส่ยิปซัมเพียงอย่างเดียว โดยโพลิเมอร์ร่วมกับยิปซัมทำให้ดินมีการนำน้ำสูงสุด การใช้วัสดุเนื้อยาบในอัตรา 6% ทำให้การนำน้ำของดินต่ำกว่าการใช้ในอัตรา 3% โดยน้ำหนัก ส่วนการใส่ปูยมูลไก่อัตรา 3% โดยน้ำหนักร่วมกับยิปซัมทำให้การนำน้ำของดินต่ำกว่าดินเดิม ในขณะที่การใช้ปูยคอกอัตรา 3% โดยน้ำหนักร่วมกับยิปซัมทำให้การนำน้ำของดินต่ำกว่าการใส่ยิปซัมอย่างเดียว ซึ่งอาจเรียกลำดับการนำน้ำในดินตามลำดับที่ใส่ร่วมกับยิปซัม ดังนี้ ดินผสมกับสารโพลิเมอร์ให้การนำน้ำสูงกว่า ดินผสมแกลบ, ชี้เลื่อย, ชุยมะพร้าว อัตรา 6 % โดยน้ำหนัก ดินผสมแกลบ ชี้เลื่อย ชุยมะพร้าว อัตรา 3 % โดยน้ำหนัก ดินผสมปูยคอก ดินผสมยิปซัมอย่างเดียวและดินผสมปูยมูลไก่ ตามลำดับ

ส่วนประสิทธิภาพของวัสดุปรับปรุงดินที่ผสมยิปซัมต่อการชะล้างโซเดียมออกจากดินไม่ได้สัมพันธ์โดยตรงกับการนำน้ำของดิน แต่จะเกี่ยวกับพื้นที่ผิวสัมผัสระหว่างดินกับยิปซัมและเวลาที่ยิปซัมอยู่ในดินโดยไม่ถูกชะล้างไปกับน้ำ รวมถึงความสะดวกในการเหลอกองน้ำเพื่อชะล้างโซเดียมที่ถูกแทนที่ออกจากดิน กล่าวคือ ถ้ายิปซัมถูกละลายและ Ca^{++} ได้สัมผัสกับดินและแทนที่โซเดียมที่ถูกดูดซับในดิน และโซเดียมที่ถูกแทนที่ได้ถูกชะล้างออกไปจากบริเวณนั้นได้อย่างสม่ำเสมอ โอกาสที่ Ca^{++} จะเข้าแทนที่ Na^{+} ที่ถูกดูดซับได้ก็จะง่ายขึ้น ดังนั้น ดินผสมชี้เลื่อย,

ขุยมะพร้าวและแกลบอัตรา 6 % โดยน้ำหนักที่มีการนำน้ำได้น้อยกว่าดินผสมโพลีเมอร์ จึงมีโซเดียมถูกซับสัมภาระมากกว่าดินผสมโพลีเมอร์ และมากกว่าดินผสมแกลบ รีส์เลือยและขุยมะพร้าว อัตรา 3 % โดยน้ำหนัก และดินผสมยิปซัมอย่างเดียว ตามลำดับ ส่วนดินผสมปูยคอค ดินผสมปูยมูลไก่มีโซเดียมเป็นองค์ประกอบอยู่มากโซเดียมจึงถูกซับสัมภาระมากกว่าดินผสมยิปซัมอย่างเดียว

2. จากการที่ดินผสมแกลบ รีส์เลือย และปูยคอค มีแนวโน้มการนำน้ำตื้นและสามารถซับสัมภาระล้างโซเดียมออกจากดินได้สูง ได้เลือกแกลบและรีส์เลือยที่ผสมดินในอัตรา 6 % โดยน้ำหนักและปูยคอค ในอัตรา 3 % โดยน้ำหนัก ผสมกับยิปซัมครุกับดินเพื่อให้เป็นดินบนหนา 15 เซนติเมตร ส่วนดินล่างเป็นดินนาภูรังร้าง พบร่วมกับการให้น้ำท่วมดินบนเป็นระยะๆ ทำให้น้ำซึมลงไปในดินล่างได้ลึกกว่าและสามารถดูดซึมน้ำได้มาก และทำให้โซเดียมถูกซับสัมภาระออกจากหน้าดินได้ลึกกว่าดินที่เสียบปรัมอย่างเดียว โดยแกลบมีแนวโน้มที่ดีกว่ารีส์เลือย ส่วนปูยคอคจะให้ผลดีในระยะยาว ความลึกของดินที่มีการซับสัมภาระล้างโซเดียม โดยสรุปลำดับความลึกของดินที่โซเดียมถูกซับสัมภาระล้างจากดินในลำดับต่อไป เมื่อล้วนสุดการทดลองเป็นดังนี้ ดินผสมแกลบ 6 % โดยน้ำหนัก ทำให้โซเดียมถูกซับสัมภาระล้างลงไปในดินได้ลึกกว่าดินผสมแกลบ 3 % โดยน้ำหนัก, ดินผสมรีส์เลือย 6 % โดยน้ำหนัก ดินผสมปูยคอค 3 % โดยน้ำหนัก ดินผสมยิปซัมอย่างเดียว และดินนาภูรังร้างตามลำดับ หรือประมาณ $59 > 51 > 50 > 46 > 40 > 32$ เซนติเมตร

ถึงแม้ว่า ดินที่ผสมแกลบหรือรีส์เลือยในอัตราสูงจะทำให้ดินลดหน้าดินโดยรวมถูกปรับปรุงให้ดีขึ้น แต่เนื่องจาก ดินบนที่ผสมวัสดุเหล่านี้น้ำซึมผ่านได้อย่างรวดเร็วทำให้ยิปซัมถูกซับสัมภาระล้างออกไปด้วย จึงทำให้การแทนที่โซเดียมที่ถูกดูดซับในดินน้อยลง ดังนั้น โซเดียมจึงยังคงอยู่ในดินสูงกว่าดินที่เสียบปรัมอย่างเดียว อย่างไรก็ตาม ปริมาณโซเดียมในดินบนจะลดลงตามรอบการให้น้ำที่ผ่านไป โดยดินที่ผสมรีส์เลือย 6 % โดยน้ำหนักมีโซเดียมในดินบนสูงที่สุด รองลงมาได้แก่ ดินผสมแกลบ 6 % และ 3 % โดยน้ำหนัก ดินผสมปูยคอค 3 % โดยน้ำหนัก และดินผสมยิปซัมอย่างเดียว ตามลำดับ

3. การทดลองปลูกพืชที่ทนเค็มในดินนาภูรังร้างที่ผสมแกลบในอัตรา 3% และ 6 % โดยน้ำหนัก และรีส์เลือยในอัตรา 6 % โดยน้ำหนัก โดยทุกตัวรับผสมกับยิปซัมและมีการล้างดินก่อนปลูกพืช โดยรวมพบว่า พืชที่ทนเค็มได้มากกว่าจะให้ผลผลิตต่ำกว่าพืชที่ทนเค็มปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับดินที่ปลูกในดินนาปภาค และการปลูกจะต้องย้ายกล้าที่แข็งแรงแล้วเท่านั้นไปปลูกดินผสมรีส์เลือย 6% กับยิปซัม ซึ่งมีการซับสัมภาระล้างเกลือได้ดีที่สุดและมีการนำน้ำได้ดีแต่กลับให้ผลผลิต

โดยเฉลี่ยของพืชทุกชนิดต่ำที่สุด ทั้งนี้ เพราะมีปัจจัยอื่นทางด้านเคมีของดินเกี่ยวข้องด้วย ในขณะที่ พืชที่ปลูกในดินผสม gallon 6% จะดีกว่าพืชที่ปลูกในดินผสม gallon 3% โดยน้ำหนัก

การปรับปรุงดินนากรุ่งร้างโดยใช้วัสดุที่เป็นเนื้อหินหรือมีขนาดโดยเฉลี่ยใหญ่ เช่น แกลบ และซีลีอย์ฟัลในดินบน แล้วให้น้ำชั่งบนดินหลับดินแห้งเป็นรอบ ๆ ติดต่อ 4-5 รอบใช้เวลาประมาณ 2 เดือน สามารถทำให้การนำน้ำในดินนากรุ่งร้างดีขึ้นและปรับปรุงดินนากรุ่งร้างให้ดีขึ้น โดยใช้เดิมถูกจะล้างออกจากหน้าดินได้มากและลึกที่สุด การปรับปรุงโดยวิธีนี้น่าจะเหมาะสม กับการปรับปรุงเพื่อปลูกพืชยืนต้นทนเค็มหรือพืชทนเค็มที่มีรากลึก อัตราของแกลบที่ใช้ในทางปฏิบัติในภาคสนามไม่ควรจะเกิน 6% โดยน้ำหนัก เพาะการผสมในอัตรามากกว่า 6% จะมากเกินไป แต่ถ้าปรับปรุงดินในระยะยาวให้ใช้ปุ๋ยคอกผสมด้วย ซึ่งปุ๋ยคอกมีแนวโน้มดีทั้งการปรับปรุงดินทั้งทางกายภาพและทางเคมี และพืชทุกชนิดที่นำมาปลูกจะต้องใช้กล้าที่แข็งแรง